

Paulius Juodišius

(pavadinimas)

– Na... grūdas yra grūdas. Nė pats gerai nežinau. Tik girdėjau, kad grūdus augina keisti vabalai milžinai, vadinami žmonėmis. Gal girdėjai, vienas neseniai čia prabumbsėjo. Jie tuos burbulus – grūdus augina, augina, bet niekam jų neduoda.

– O kodėl jie juos augina? – susidomėjo Amarėlis.

– Žmonės kepa iš grūdų kažkokius pyragus ir valgo.

– O ar skanūs tie pyragai? – paklausė Amarėlis.

– Turbūt skanūs, nes žmonės juos kiekvieną dieną valgo, – nusičiaudėjo vikšras.

– Tuomet ir aš einu kepti pyrago, – nusprendė Amarėlis, pamiklino letenėles, stipriai stumtelėjo grūdą ir pūškuodamas nuritino skruzdėlių pramintu takeliu.

– Palauk, ir aš su tavim, – atsitokėjo vikšras. – Ir aš noriu pyrago.

Trep, trep, trep – žygiuoja Amarėlis ir vikšrelis Vukas takučiu, grūdą – milžiną ridena, o kur ridena, nė patys gerai nežino. <...>

Staiga kad suriks kažkas, kad sucyps iš susivijusių vijoklių gniužulyno!

– Siaubūnas baubūnas! – sušuko vabalėlis, prisiminęs kaimyno pasakas.

Metė grūdą ir lyg voras ėmė kartis į smilgos viršūnę. O vikšras neatsilikdamas jam iš paskos. Susiglaudė abu viršūnėje ir siūbuoja drebedami. Dreba ir mato, kad vijo-

kliuose visai ne siaubūnas baubūnas, o paprasčiausias šimtakojis. Guli jis tarp kibių stiebų įsipynęs ir burba, dejuoja. Visos jo kojelės susimazgusios lyg raišteliai. <...>

Nusiramino draugai, išlipo iš smilgos. Išpainiojo šimtakojį, ant kojų pastatė, dulkes nupūtė.

– Ačiū, vyručiai, jei ne jūs, būčiau čia ir surūgęs kaip pernykštis šungrybis, – susigraudino išgelbėtasis šimtakojis Šminkis. – Sunku lakstyti, kai turi tokią daugybę kojų. Matot, vijausi aš vakar tokią gražią boružytę. Bėgau iš paskos gal iki pusės pievos. Norėjau į šokius pakviesti. O ji, pasipūtėlė, skrenda sau virš pienių, su visais plepa, o į mane jokio dėmesio nekreipia. <...>

– Nepyk, šimtakoji, neturim laiko klausytis pasakų apie tavo boružytes. Skubam pyrago kepti, – pranešė Amarėlis su vikšreliu.

– Negali būti! Jūs ruošiatės kepti pyragą lyg kokie milžinai žmonės? Negirdėtas dalykas vabalų pasaulyje! Tuomet ir aš su jumis! Man patinka visokios naujovės! – šaukė susižavėjęs šimtakojis. <...>

Draugams nespėjus visko iki galo suvokti, šimtakojis užsimetė ir grūdą, ir kepėjus ant nugaros. Kojytėm sušvytravo ir nurūko takučiu.

Lep tep tep, lep tep tep! Lekia šimtakojis Šminkis per pievą. Skuodžia net už vėją greičiau. Kojelės šlepsi takeliu, dulkės rūksta, o vikšrelis su vabalėliu vos laikosi, var-tosi lyg žirniai sausoje ankštyje.

Ir nežinia, kiek būtų taip lėkę, bet šimtakojis ėmė ir vėl apvirto. Bur bur bur – nuri-dėjo visi takeliu. Dar gerai, kad pataikė į minkštas samanas. Tik šimtakojui ne taip pasisekė. Jis įvirto į dagių krūmą. Teko draugams jį dar kartelį išpainioti.

– Na, tu, šimtakoji, nelabai sutari su savo kojomis. Gal geriau mes pėsčiomis eisi-me, – nusprendė vikšrelis Vukas, nusipurtęs dulkes.

– Aš nekaltas, kad kažkokie niekdariai akmenį kelio vidury paliko! – sušuko susi-erzinęs šimtakojis.

– Ką jūs čia akmeniu vadinate? – išlindo iš kriauklės sraigės ragučiai.

Šimtakojis iš nuostabos vėl apvirto.

– Mes čia pyragus keпам, lakstom pirmyn atgal, o jūs miegat ant kelio ir mums trukdote, – suburbėjo jis atsitokėjęs.

– Labai įdomu, kaip jūs čia pyragus kepat? – susidomėjo sraigė. <...>

– Na ir tamsus dabar jaunimas auga, nežino, kaip pyragai dygsta. Argi negirdėjo-te, kad prieš kepdami pyragus žmonės grūdus sumala į miltus?

– Ne. O kas tie miltai? – nustebo Amarėlis.

– Tai labai smulkiai sutrintas grūdas. Lyg kokios dulkės. <...>

Sraigė lėtai prišliaužė prie grūdo, nerangiai užsiropštė ant viršaus, apsivertė ir pradėjo suktis. Iš pradžių lėtai, paskui vis greičiau ir greičiau. Dabar ji atrodė lyg ma-žas viesulas. Iš grūdo į visas puses pažiro miltai. Grūdas mažėjo, mažėjo, kol iš jo liko tik didžiulė krūva miltų.

Atsakyk į klausimus ir atlik užduotis (remkis tekstu).

2.1. Su kuo buvo susitikę Amarėlis ir vikšras? Pažymėk ☒.

1 t. ☐

Su boruže	☐
Su sraige	☐
Su skruzde	☐

Su žmogumi	☐
Su šimtakoju	☐

2.2. Koks kurio buvo vardas?

1 t. ☐

Šimtakojis – _____.

Vikšras – _____.

2.3. Kodėl, anot vikšro, pyragai yra skanūs?

1 t. ☐

A. Nes juos kiekvieną dieną valgo.

C. Nes jie pagaminti iš miltų.

B. Nes tai yra naujovė.

D. Nes juos kepa vabalai milžinai.

2.4. Kaip vikšras pavadino žmones?

1 t. ☐

A. Siaubūnais baubūnais.

B. Vabalais milžiniais.

C. Niekdariais.

D. Vyručiais.

2.5. Kodėl kartu su Amarėliu kepti pyragus norėjo vikšras ir kodėl – šimtakojis? Sujunk rodyklėmis.

1 t. ☐

Vikšras

Jam patinka naujovės.

Šimtakojis

Norėjo paragauti pyragų.

2.6. Kodėl šimtakoji Amarėlis ir vikšras pavadino siaubūnu baubūnu?

1 t. ☐

A. Jie neatpažino šimtakojo.

B. Jie niekada nebuvo matę šimtakojo.

C. Jie norėjo išgąsdinti šimtakojį.

D. Jie pyko ant šimtakojo.

2.7. Kodėl šimtakojis nuolat apvirsdavo?

1 t. ☐

- A. Jis nemokėjo vaikščioti.
- B. Jam skubant susipindavo kojos.
- C. Jis vis užkliūdavo už akmenų.
- D. Jam buvo sunku nešti draugus.

2.8. Rask ir žaliai pabrauk tekste vietą, kurioje pasakojama, kaip greitai šimtakojis nešė kepėjus ir grūdą.

1 t. ☐

2.9. Kaip manai, kuris iš pateikiamų pasakos veikėjų yra pats svarbiausias? Pažymėk ☒. Paaiškink, kodėl.

1 t. ☐

Vikšras	☐	Šimtakojis	☐	Amarėlis	☐	Sraigė	☐
---------	--------------------------	------------	--------------------------	----------	--------------------------	--------	--------------------------

2.10. Ką padėjo apie grūdą Amarėliui suprasti vikšras, o ką – sraigė?

2 t. ☐

Vikšras	
Sraigė	

2.11. Teksto pabaigoje rask ir raudonai pabrauk žodžių junginį, kuriuo pasakoma, kad sraigė labai greitai sukosi maldama grūdą.

1 t. ☐

2.12. Kiek kartų apvirto šimtakojis šioje pasakos ištraukoje?

1 t. ☐

- A. 1 kartą. B. 2 kartus. C. 3 kartus. D. 4 kartus.

2.13. Kas rodo, kad Amarėlis buvo labai mažas vabalėlis? Pažymėk ☒ du dalykus.

1 t. ☐

Jo grūdas buvo milžiniškas.	☐	Jis nuolat apvirsdavo eidamas.	☐
Jis visko labai bijojo.	☐	Jis išlindo iš kriauklės.	☐
Jis negalėjo pakelti grūdo.	☐		

2.14. Sugalvok teksto ištraukai tinkamą pavadinimą. Įrašyk į jam skirtą vietą.

1 t. ☐